

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **Mgr. M. D.**, zastoupen JUDr. Marií Koričanskou, Ph.D., advokátkou se sídlem Lihovarská 1060/12, Praha 9, proti žalovanému: **nejvyšší státní tajemník**, se sídlem Jindřišská 34, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2021, č. j. MV-48957-3/SR-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2023, č. j. 14 Ad 13/2021-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl zaměstnán u Českého telekomunikačního úřadu („ČTÚ“) jako tiskový mluvčí. Rozhodnutím předsedkyně Rady ČTÚ ze dne 26. 5. 2020 byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. Důvodem bylo zrušení žalobcova služebního místa č. 713, ke kterému došlo v souvislosti se systemizací služebních míst schválenou usnesením vlády a organizačními změnami za účelem reorganizace.

[2] Dne 16. 2. 2021 vydala předsedkyně Rady ČTÚ podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě rozhodnutí o ukončení služebního poměru žalobce a o výplatě odbytného

(„prvostupňové rozhodnutí“), jelikož žalobce nebyl v maximální lhůtě šesti měsíců od zařazení mimo výkon služby zařazen na jiné služební místo. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví („napadené rozhodnutí“) zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, kterou Městský soud v Praze („krajský soud“) zamítl. Podle krajského soudu je předmětem řízení skončení služebního poměru stěžovatele, tedy splnění podmínek § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě. Přejít stěžovatele na jiné služební místo či jeho zařazení mimo výkon služby by byly předmětem správního řízení, pokud by se žalobce odvolal proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby. To však žalobce neučinil. Krajský soud se proto nemohl okolnostmi zrušení žalobcova služebního místa zabývat.

II. Kasační stížnost

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce („stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[5] Krajský soud podle stěžovatele nezákonně zúžil rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí, jelikož se odmítl zabývat okolnostmi zrušení žalobcova služebního místa. Provedenou organizační změnu stěžovatel považuje za účelovou, měla podle něj sloužit k jeho bezdůvodnému odstranění ze služebního místa poté, co došlo ke změně na pozici vedoucí služebního úřadu.

[6] Krajský soud stěžovateli vytýká, že nevyužil opravný prostředek už proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby. K tomu stěžovatel namítá, že účelovost vyšla najevo až poté, co ČTÚ zveřejnil podrobnosti o nově zřizovaném systemizovaném místě č. X (dne 16. 10. 2020), tj. po uplynutí lhůty pro podání odvolání proti tomuto rozhodnutí. Teprve na základě těchto informací měl stěžovatel možnost zjistit, že náplň nového místa je prakticky totožná s náplní zrušeného služebního místa stěžovatele, takže systemizace byla protiprávní. Dřív se tedy bránit nemohl.

III. Vyjádření žalovaného

[7] Žalovaný souhlasí se závěry krajského soudu. I on je názoru, že předmět řízení představuje skončení služebního poměru stěžovatele podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě. Stěžovatel se tvrzeními o účelovosti přijaté systemizace a následného rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby domáhá přezkumu jiného rozhodnutí než toho, které napadenému rozsudku předcházelo. Tyto otázky se však nacházejí mimo rámec soudního přezkumu. Nově najevo vyšlé skutečnosti mohl uplatnit v rámci mimořádných opravných prostředků.

[8] Co se týče údajných nejasností ohledně pracovní náplně služebního místa č. X, podle žalovaného se stěžovateli nepodařilo tvrzení podpořit dalšími argumenty. Tato námitka však stále spadá mimo předmět řízení o skončení služebního poměru.

pokračování

[9] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Jediná námitka stěžovatele spočívá v nesouhlasu s rozsahem věcného přezkumu napadeného rozhodnutí soudem. Stěžovatel má za to, že měly být zkoumány okolnosti zrušení jeho služebního místa. Účelovost postupu ČTÚ vyšla najevo až po lhůtě k podání opravného prostředku proti rozhodnutí o zařazení stěžovatele mimo výkon služby. Z rozsudku NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018-45, dovozuje, že není možné připustit, aby neexistovala možnost bránit se proti nezákonné systemizaci.

[13] Nejvyšší správní soud už ve své judikatuře opakovaně vyslovil závěr, že otázka zákonnosti systemizace není předmětem přezkumu rozhodnutí o skončení služebního poměru. V rozsudku ze dne 14. 5. 2024, č. j. 8 Ads 251/2022-37, vyložil, že změnu systemizace není možné napadnout samostatně žalobou, nicméně je přezkoumatelná v režimu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. při soudním přezkumu navazujícího aktu (rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018-45, č. 3945/2019 Sb. NSS). Tím však není rozhodnutí o skončení služebního poměru a určení odbytného, ale již dřívější rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného a zařazení mimo výkon služby. V případě stěžovatele posledně jmenovanému rozhodnutí odpovídá rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby ze dne 26. 5. 2020.

[14] Je tedy zjevné, že odkaz stěžovatele na právě citovaný rozsudek č. j. 8 Ads 301/2018-45 jeho kasační argumentaci nepodporuje, právě naopak. Uznává sice dotčení práv a povinností státního zaměstnance schválením nebo změnou systemizace i organizační struktury, avšak pouze nepřímé (proto se nejedná o rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. ani nezákonný zásah ve smyslu § 82 téhož zákona). Jako takové mohlo být podrobeno soudnímu přezkumu v rámci řízení o žalobě proti (bezprostředně) navazujícímu rozhodnutí ve věci služby. Z odkazovaného rozsudku NSS lze dovodit, že je třeba umožnit obranu proti nezákonné systemizaci, ale nikoli v kterékoli fázi či řízení, jež po ní následovaly.

[15] V rámci přezkumu rozhodnutí o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě bylo možné posuzovat toliko to, zda byl stěžovatel pravomocně zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, zda marně uplynula zákonem stanovená šestiměsíční doba zařazení mimo výkon služby a zda mu bylo během ní nalezeno vhodné služební místo (shodně bod 10 rozsudku NSS ze dne 16. 11. 2023, č. j. 6 Ads 261/2022-22). Krajský soud mohl také posoudit, zda služební orgán neporušil povinnost vyhledávat vhodná služební místa pro stěžovatele (bod 42 rozsudku NSS ze dne 9. 2. 2023, č. j. 1 Ads 263/2021-79).

[16] Námitky zpochybňující zákonnost systemizace mají své místo při rozhodování o zařazení mimo výkon služby, potažmo v řízení o odvolání proti tomuto rozhodnutí či v rámci následného soudního přezkumu rozhodnutí o odvolání. Uplatnil-li stěžovatel námitky proti systemizaci ve spojení s organizační strukturou služebního úřadu v žalobě v nyní projednávané věci, nemohl s nimi uspět, neboť se míjely s předmětem soudního přezkumu, a nemohly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud proto nepochybil, jestliže se jimi odmítl věcně zabývat a zcela případně odkázal na rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2023, č. j. 1 Ads 263/2021-79, který také výslovně vyloučil přezkum systemizace jakožto závazného podkladu pro další rozhodování služebního orgánu v řízení o skončení služebního poměru.

[17] Stěžovatel je přesvědčen, že mu byla ochrana proti organizační změně upřena, neboť v době, kdy mohl odvolání proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby podat, neměl žádné podezření, že jde o účelový postup. Kasační soud však dává za pravdu žalovanému, že pokud podle stěžovatele vyšly nové relevantní skutečnosti najevo teprve po uplynutí odvolací lhůty, měl možnost využít mimořádných opravných prostředků.

[18] Na rozhodování o zařazení mimo výkon služby se vztahují ustanovení zákona o státní službě o řízení ve věcech služby [srov. jeho § 159 odst. 1 písm. e)] a subsidiárně též zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (§ 160 zákona o státní službě a § 1 odst. 1 správního řádu). Stěžovatel tak mohl v tříměsíční subjektivní lhůtě podat žádost o obnovu řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Pokud by uspěl, nebyla by splněna jedna z podmínek pro skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě, popřípadě by rozhodnutí o skončení služebního poměru ztratilo svůj podklad [§ 100 odst. 1 písm. b) správního řádu]. Jelikož však stěžovatel nic takového neučinil a napadl až rozhodnutí o skončení služebního poměru, není nyní možné se systemizací jako podkladovým aktem zabývat.

V. Závěr a náklady řízení

[19] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2024

Eva Šonková

pokračování

předsedkyně

s
e
n
á
t
u